

બનામે ખુદા.
15-2-
શ્રી મુસલીમ થીયેટ્રીકલ
કંપની.
મુસત્રીફ.

મુનશી સૈયદ સુલેમાન “આસીફ”

ફુદરતકા ફએસલા.

આવૃત્તી બીજી.   ડીસેમ્બર ૧૯૨૦
કીમત ત્રણ આના.

પ્રગટ કરનાર:—મુનશી સૈયદ સુલેમાન “આસીફ”

વીક્ટોરીયા થીયેટર, ગ્રાંટરોડ તથા
તેલી ગલી મોહલા, મુંબઈ, નં ૯.

છાપનાર:—મગનલાલ જગજીવનદાસ, [૧૮૦×૭૭.]

‘શ્રીસરસ્વતી’ છાપખાનું, ૩૫૬, નાગદેવી રસ્તો, મુંબઈ, ૩.

અનામે પાક યજ્ઞાન.

ઈસ્તેમાસ.

વિધાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ

મોઅઝીઝ નાઝરીન,

હમારા ડ્રામા સુરત શહેરકા એક સચ્ચા ઔર અજીબો
ગરીબ કીસ્સા હય, જુસ્મે પાટણુ શહેરકે રાજાકી ઝાલીમ
ઝીન્દગી ઔર સુરત શહેરકે મઝબુમ રાજાકી હસરતનાક મૈત
ઔર ઉસ્કી આખીરી વસીયત રાજકુવારી ચંદ્રમદન (સુરતકે
રાજાકી લડકી) કે ઇસ્કોમ્હોબ્બતકા નકશા ખુસુસન હીન્દુસ્તાનકે
માલદાર મોઅઝીઝ અશખાસ ઔર ઉમુમન્દ નઇ રૌશનીકે દીલદાદા
નઅલીમયક્તા નવજવાનોકે લીએ હુસ્નો ઇસ્કકે ઈમ્તેહાનકી
કસૌટીપર એક બહેતરીન તાઝા ઔર મજરતઆમોઝ સખક હય
જો દેખનેસે તઅલ્લુક રખતા હય. ઈસ્મે શક નહીં કે જુસ તરાહ
સમન્દરકે પાનીકે કતરા કતરા કરકે ખાલી નહીં કર સકતે
ઉસી તરાહ હમ અપને ઉન બાઇયોંકા જીનકે દીમાગોમે બળએ
પાકીઝગીકે ગન્દગી સમા ગઈ હય અપને મૈજુદા તર્જ અમલ
રહતારે ગુફતારસે રહતા રહતા તો કયા ઉમ્મલર સુધારા નહીં
કર સકતે કયું કે સુધારા વહી લોગ કર સકતે હય કે જો ખાતકે
ધની હોં, ઔર શીર અપને ખાતપર કાદીર હોં બલ્કે આમીલ
હોં, લેકીન હમારા ડ્રામા એક અમલી તર્જકા આઇના હય
જુસ્મે હર ઇન્સાન સુરત મુત્તાહેઝા ફરમાકર આપ અપના સુધારા
કર સકતા હય ઔર ગુન્હાએ કખીરાસે ખત્ત સકતા હય.

આગે ખુદા હય માલીક, હાદી હય નામ ઉસકા.

આપકા અદના ખાદીમ,

મુનશી સૈયદ સુલેમાન “આસીફ.”

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૧૨૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ કુદરતી ૧૨૫૫

વિષય ૨૩૬૮:૨૫ ૪૬૮

બનામે ખુદા.

તખ્તએ નાટક.

—:૦:—

- શેરસીંગ—સુરતકા રાજા, જાલીમસીંગકા કુચદી.
 પરધાન—શેરસીંગકા વઝીર, જાલીમસીંગકા તરફદાર.
 જાલીમસીંગ—પાટણકા રાજા, શેરસીંગકા પુત્રીકા આશક.
 પ્રતાપસીંગ—જાલીમસીંગકા બેટા, ચંદ્રબદનકા સચ્ચા આશક.
 તખ્તસીંગ—સુરતકા એક બોલા રાજકુંવર, ચંદ્રબદનકા આશક.
 પોપટસીંગ } —તખ્તસીંગકે દો મસખરે દોસ્ત.
 દ્રુપદસીંગ }
 દીવાન—શેરસીંગકા વફાદાર ખાનગી, સલ્તનતકા ખુશરુખાદ.
 ધર્મસીંગ—એક ગરીબ કીસાન.
 કસસાખ—એક અજાણ મુસલમાન.
 જોગી—સુરતકા રાજગુર.
 રામસીંગ—યુરપકા સમયાદ રાજપુત, ચંદ્રબદનકા મંગેતર.
 જગનલાલ—જાલીમસીંગકા એક બેલુદા ગુલામ.
 વીમનલાલ—જગનલાલકા નોકર.
 ખુદા—કસસાખકા વાલીદ.

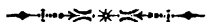
સીપાહી, દરબાન, ગઝેયા, વઝાયરા.

- ચંદ્રબદન—સુરતકા રાજકુંવારી, રાજા શેરસીંગકા પુત્રી.
 સરસ્વતી—ચંદ્રબદનકા એક દક્ષણી સહેલી, તખ્તસીંગકા માવુદા.
 રામીશગર, તવાયફ, વઝાયરા.

—:૦:—

બનામે પાક યજ્ઞદાન.

કુદરતકા ફએસલા.

સહેલીયાં:—

ગાયન ૧.

માલીકે દીનો ઇમાં,
અર્થે તેરા ફદ્દમેઇ-સાં, નયેનમેં જલ્વાહયે હરઆં—માલીકે
રાહે નેકયે હમકો લેચલ, ઇજ્જકા દે ફલ,
ઐયર કરદે બા અમલ, તનદુસ્તી, દે ચુસ્તી,
હમ અંદે હયેં તેરે નાદીમ,
તું હયે રહેમાં ... ..માલીકે
મકુબુલ ઇલતીજકો હમારી મુજબ કર,
હાદી હયે તેરા નામ, હીદાયત નસીબ કર.
શરસે પાક કુલસીને કર, દર્દ કાદયે તું દરમાં,
દીલકે સાફ આઈને કર, “આસીફ” તોપર કુરઆં—માલીકે

તવાયફ:—

ગાયન ૨.

જવાની હયે કે દીવાની જોયન ગદરાયે,
કમર યલ ખાયે, નજર લગ જાયે.....જવાની
કાલે ગોરે, ડાલેં ડોરે, શ્યામ ધર નહીં આયે,
જયરા લલચાયે.....જવાની

જાલીમસીંગ:—

ગાયન ૩.

ધરુક તુ છુરી બાણા હયે, મર્જ તોરા લા દવઃ,
 ગેસુંઓમે દીલ ફસાદયે, પેચ વા ખુદા ચે કયા હયે,
 મીલ ચુકી સળાએ ધરુક, અબતો તોરા આસરા હયે.

અમરસીંગ:—

ગાયન ૪.

જહાંમે કય દોસ્ત આશના હંચ, કહાંકે હમદમ કહાંકે મોનીસ !
 સય અપને મતલબકે આશના હંચ, કહાંકે હમદમ કહાંકે મોનીસ !
 કેઝ હય અધચારીઓમે કાખીલ, કેઝ હય મકકારીઓમે કામીલ,
 કેઝ જરો માલપર હય માઇલ, કહાંકે હમદમ કહાંકે મોનીસ !
 ગદીકા ગરદનમે હાર ડાલેં, અગર ચલે બસ તો માર ડાલેં,
 સરોકા તનસે ઉતાર ડાલેં, કહાંકે હમદમ કહાંકે મોનીસ !

તબલસીંગ:—

ગાયન ૫.

રઝમગાહે દહેરમે મયેં પીલતન હું, તહેમતન હું,
 શેરે નર હું, અહેલે ફત્ત-હું.

ધારપર તલવારકી ચલતા હું તનકર આનસે,
 ધરુકકી સરકારકા દરખાન હું દીલગનસે—શેરે

તબલસીંગ:—

ગાયન ૬.

કયા સમજા હય મૂજકો દીલમે મયેં અટકલ મટકલ પ્રચકલ હું,
 ઓ ખુર અગર તુ મચ્છર હય તો મયેંબી લાલા ખુટમલ હું.

ઈસ ઝરમમે ખુન હય અરજુનકા, હય પાપી પેટ ઘડા પુનકા
ઐર પુતલા હું મય સદગુનકા,
સુરત સીરત શીતરતમે ઈંદ્રાયનકા મીઠા ફલ હું.

સરસ્વતી:—

ગાયન ૭.

જખ તેરી ધુનમે તસબુર મેરા બડ જતા હય,
આઈના દેખુ તો મુંહ તેરા નઝર આતા હય,
શીક કયા કયા શમે વાયદા મુજે બહેકાતા હય,
એ સમજતી હું હર આહટપે કે તુ આતા હય,
દર્સે હયાબી કરતે હુએ પૈાશ આતા હય,
મુંહસે ગલરાકે તેરા નામ નીકલ જતા હય,
દેખ તુ ઇસ લીએ મયે તુજકો ખદા કરતી હું,
કે મુજે તેરે મનાનેમે મઝા આતા હય.

સરસ્વતી:—

ગાયન ૮.

કોઈ નહીં દુખકે સાથી જહાંમે સુખકે હંય સારે ખરાતી,
માતા પીતાકી આહત જુ'ટી, કાયા માયા ઉલ્લસત જુ'ટી,
દીનો ધરમ જુ'ટી જાતી જહાંમે, સુખકે હંય સારે ખરાતી.

તખલ, પોપટ } —
ધ્રુપદ

ગાયન ૯.

કુઈ હમસે ખતા બાઘ બહેરે ખુદા ગમ એ ખા લે,
ખુદા તુમસે તો પાલા ઓ બાંડો કીસીકા ન ડાલે,
સીધે સાદે, બોલે બાલે, સાદ મુંહપર કહેનેવાલે,
ચલો ખીસકો યહાંસે મછંદર કલંદરકે સાલે.

તવાયક:—

ગાયન ૧૦.

માશુક હો બગલમેં જલસે હાં મયકશીકે,
કાશી મેરે લીએ હંય સામાન ઝીન્દગીકે.
ઝાલીમ કબીના તુને ચીલમન ઉઠાકે જા'કા,
ચક્કર લગાએ હમને લાખો તેરી ગલીકે.
અએ દીલ ન રખ યુતોસે સામાન દોસ્તીકે,
મીલતેં હયેં યહે કીસીસે હોતેં હયેં યહે કીસીકે !
હરખપન યુરા હય દીલમે જરા તો સમજો,
અપના કીસીકા કર લો યા હો રહો કીસીકે.

મહેલી પંજબી:— ગાયન ૧૧.

વે મેં હુનમોઈ હુનેમોઈ, હુનમોઈ, વે મેનુ હુનકી હો'ગયા,
ગલી ગલી વનખરા શીરતા વેચે બેઠા પખીઆ,
મેનુ કલદે જમ્મે મુ'ડે જોડે ઓવી માર દે અખીઆ,
ગલી ગલી વનખરા શીરતા વેચે બેઠા કાને,
મેનુ કલદે જમ્મે મુ'ડે જોડે ઓવી માર દે તાને,
ગલી ગલી વનખરા શીરતા વેચે બેઠા યુનીયા,
મેનુ કલદે જમ્મે મુ'ડે જોડે ઓવી મંગ દે યુમીયા !

ક્રૂપ.

ચોગી:—

ગાયન ૧૨.

આસરા તેરા હય કૌન વ્હાં મેરા હય,
આસી વ્હો હું કે મૂજમે નીકાઈ ન કોઈ હય,
મમેમે તમામ ઉત્ર ગુન્હાઓમે ખોઈ હય.
બહેરે ખુદા નજત દે, અએ નાખુદાએ ઈશક,
મોજે ગુન્હાને મેરી કીશ્તી હુમોઈ હય.

ગાલીમશીંગ:—

ગાયન ૧૩.

સીતમગાર સીતમગાર સીતમગાર સુન લે અખ,
મેરા તુજપર શામે સહેર દુટેગા હર કહેરો ગઝખ,
માન રહેગા પાન રહેગા નામ ન તેરા નશ્વાન રહેગા,
અખ તો દીલમે હય સમાઈ મૂજસે સારી શીરે ખુદાઇ
હુંગા વેરી જાન હુંગા તેરી જાન હુંગા વેરી જાન.

સહેલીયા:—

ગાયન ૧૪.

મેરી હાથ્યાંમે સઈયાં ન આએરી,
જાઓ સખી તુમ પીઆકા મનાવો,
સુની સજરીઆ બસાયરી.

નખલ:—

ગાયન ૧૫.

મેરા દીલ હય કહીં ઐર સર કહીં હય,
ફલક મેરા અફુ ફુશ્મન ઝમીં હય,
બદલ દે ઐર દીલ ઈસ દીલકે બદલે,
ઈલાહી તું તો રખુલઆલમીં હય.

સરસ્વતી:—

ગાયન ૧૬.

કાઢુ તોરી ચોંત્ર પપીહીઆ ડાઈં વાપર નો'ન,
 મયેં પીયુંકી ઔર પીયું મોરા, તુ પી કહે સો કૌન ?
 ગમે આરામે જાંમે ઔર બેઆરામ કરતા હય,
 રૂમુઝે ખાસ ઇસ્કે આશકી કયું આમ કરતા હય ?
 સરે ખાઝાર નામે યાર કયું બદનામ કરતા હય,
 કીસીકા રાઝ કયું કમબખ્ત તસ્ત અઝ ખામ કરતા હય ?—મય પીયુંકી.
 તુજે જુઝ આહો નાંજા દુસરા કોઈ ન કામ આયા !
 ખુદાકો માન ઝાલીમ, અથ તો સુપ હો, વડેને શામ આયા,
 તેરી આવાઝ કાયા આઈ અજલકા એક પયાગ આયા,
 ખુશરદાર અથ અગર તેરી ઝાંખાંપર પીકા નામ આયા—મય પીયુંકી.

સરસ્વતી:—

ગાયન ૧૭.

નાલા તો ઝમ કર ચુકી, દીન્એ તરકો કયા કરં ?
 દીન્કો સમાલે હું મગર, દેં જીગરકો કયા કરં ?
 મયેં તો રહે જાતતીંથી ખુદ, દીન્ ન હો મુજનેજા કહી,
 પડ ગઈ તુજપે દફઅતન, મેરી નઝરકો કયા કરં ?
 શમ્સો કમરસે શૈશની દહેરમે હય, હુઆ કરે,
 મુઝકા તો તું પસંદ હય, શમ્સો કમરકો કયા કરં ?

સરસ્વતી:—

ગાયન ૧૮.

મયેં ન માનુંગી તેહારી બતીયાં, ગુઈયાં મોરી ઘડકે જતીયાં,
 દીન રતીયાં જાએ જાં.

દુસ્મનસે જળ પ્રીત બઝાઈ, હોગી જગમે તેરી હસાઈ,
દીલકે હાતો તંગ હુંઆઈ, હું મયેં બતા અબ કીસકી દોહાઈ.

સરસ્વતી. }
જાલીમ. }

ગાયન ૧૯

જા જા, જારે, જારે, નાકારે હીચકારે, જારે, જા જા,
અયેસી બતીયાં ન માનુંગી મયેં તેહારી
હું મયેં બહો નારી જરસું ગરબું ગનનનનનનન
હું ભારી તુજપર જા જા
ખુબરદાર હીલી નાર સંમલ સંમલકે રહેના,
અબ તુ મુજસે ખાત કરકે ધાત—જા જા.

સરસ્વતી:—

ગાયન ૨૦.

પીયા બીન રતીયાં હમારી કટે ના,
હમારી કટે ના, હમારી કટે ના.
મીલું તો કયસે મીલું, દો દીલોકે બસમે હું,
અબી તો નામે ખુદા, યાદવેં જરસમે હું,
કહે દો પપહીઆંસે પીયુ પીયુ રટે ના—પીયા.

સહેલીયાં:—

ગાયન ૨૧.

જોબન હયાસે કહેતે હયે અબ હમતો હયેં આઝાદ,
હેલસે ખેલકે મેલ બડાએં, તન કર, બન કર,

હંસ કર, બસ કર, હળ દીખલાડે, હળ દીખલાડે,
મનવા લુભાએ, ગરવા લગાએ,
પ્રેમ નગરકા દેવતા બોલે ચેહની હયેં ઉસ્તાદ.

નખલસીંગ—

ગાયન ૨૨.

હમસે કરકે બહાના યાર, સૌતન ધર જાતે હો,
સૌતન ધર જાતે હો, બચરન ધર જાતે હો.
રાત હમારી સુની સજરીયા, તુમ બચરનકે સાથ પીયરવા,
હુઈ ગજર ઔર મીલી નજર તો મુંહ દેખેકી બાત.—હમસે.

ડોપ.

ચાગી—

ગાયન ૨૩.

ફણ હયે હીન્દુકો મુસ્લીમ મેરે ગમખવારોમેં હય,
મય રશીકોમેં હું ઉસકે, વ્હો મેયે યારોમેં હય,
દેખતા હું જળ કસૌટીપર મયેં કસકર છૂતકી,
એક દીલદારોમેં હય ઔર એક દીલઆઝારોમેં હય.
દીલકે મીલનેકા કોઇ સામાં નજર આતા નહીં,
મેલકી સુરત ફક્ત બાતોંકી તુમારોમેં હય.

નખલસીંગ—

ગાયન ૨૪.

પીયરવા તુ તો હય હરખઈ, બનુંગી મયેં ન તેહારી લુગાઇ,
મુજ નારીકી લાજ ન લેતુ, દેતી હું રામ દોહાઇ,
બાંકે સીપઈયા ઓ મોરે લખયા, કર લે જહાંમેં લલાઈ.

સરસ્વતી —

ગાયન રપ.

પ્રાણપતી કરા શાંતી, મમમદનાચી જરા,
બહુ દીનકી ત્રાસ વીલો, તુમ વીન હા બાવરા,
સોસુ' મી ત્રાસ હા કીતી, દેઈ મઝ મતી,
મદન હા રતી, ટોંચીતો ભાલા.

આકાશવાણી—

ગાયન રદ.

દુનીયાપે તેરા ગારીલ કયુ' દમ નીકલ રહા હય ?
બચ્ચોંકી તરાહ ઇસમે તુ કયુ' મચલ રહા હય ?
દુનીયા હય એક કસૌટી પીયારે સઝા જઝાકી,
કહેતે હયેં જીસકો કીસમત કુદરતકા ફેએસલા હય.
એક દમકા હય દમામા, ઇન્સાંકી ઝીન્દગાની,
દમભરકે હય ફસાનેં, દમભરકી હય કહાંની,
એક સાંસપર હય જી'ટા, ઉલ્કતકા તેરે રીસ્તા,
જબ દમ નીકલ ગયા શીર તુ હયે ન તેરા જાની.

પ્રોપ.

પાક પરવરદીગાર નામદાર શહેનશાહ જયોર્જને સલામત રં

